

JOANNA ABLEWICZ

Wpływ administracji publicznej na funkcjonowanie instytucji kultury – aspekty organizacyjne

Abstrakt

W artykule omówiono zależność organizacyjną instytucji kultury od ich organizatorów, czyli ministrów, kierowników urzędów centralnych i jednostek samorządu terytorialnego. Organizator kultury pełni funkcję administratora instytucji kultury, od niego zależy jej istnienie. Najpierw określa cel instytucji kultury, następnie wydaje akt o jej utworzeniu (w którym określa m.in. przedmiot jej działania), uchwała jej statut, wyposaża instytucję w majątek i środki do uruchomienia i prowadzenia jej działalności, powołuje i odwołuje dyrektora, finansuje ją, a wreszcie może łączyć, dzielić, współzarządzać instytucją kultury lub ją likwidować. Organizator ma także obowiązek zapewnić instytucji kultury środki niezbędne do rozpoczęcia działalności kulturalnej oraz utrzymania obiektu, w którym ta działalność jest prowadzona. W artykule wykazano, że organizatorzy instytucji kultury często traktują je jak swoją własność, ingerują w ich działalność, bezpłatnie korzystają z ich majątku i powierzają im zadania w sposób arbitralny, bez żadnego umocowania prawnego. Analizowane statuty i inne akty wybranych instytucji kultury, a także orzecznictwo sądów administracyjnych pozwalają stwierdzić, że instytucje kultury w dalszym ciągu nie mają samodzielności organizacyjnej, a w istocie ich zależność organizacyjna od organizatora jest bardzo duża, a w związku z tym ich obowiązki, które są zobowiązane wypełniać bez żadnej podstawy, są również duże.

Słowa kluczowe: instytucja kultury – działalność kulturalna – administracja publiczna – statuty i regulaminy instytucji kultury – zależność organizacyjna